

دفن میت

دفن میت

دفن اجساد، بدون شرایط شرعی

سؤال ۲۸. اگر به واسطه دیر رسیدن اهل فن و امدادگران به منطقه حادثه دیده، عده ای از مردم آن منطقه در اثر عدم آشنایی با دستورات شرعی و غیره برخی جنازه ها را بدون غسل و تیمم و کفن و نماز و یا در غیر مسیر قبله دفن کرده باشند، تکلیف چیست؟

ج. اگر غسل، تیمم و کفن ترک شده است، برای تدارک آن در صورتی که محذوری (از قبیل هتک حرمت میت به خاطر آن که جسدش تباه شده و از قبیل حرج و مشقت بر افراد زنده، به واسطه بو یا تجهیز او) نباشد، واجب است نبش قبر شود. و اگر نماز بر میت ترک شده و یا باطل خوانده شده است، نبش قبر میت برای خواندن نماز جایز نیست، بلکه در صورتی که مدت زیادی از دفن نگذشته باشد و میت در آن مدت متلاشی نشده و از اسم میت بودن خارج نشده است، با مراعات شرایط از قبیل رو به قبله بودن و غیر آن نماز بر قبر او خوانده می شود.

کیفیت دفن دسته جمعی اجساد

سؤال ۲۹. در حوادث و سوانح که افراد زیادی کشته میشوند و ناچار باید اجساد به صورت دسته جمعی دفن شوند، چینی اجساد به چه صورتی باید باشد؟ اگر اجساد مختلط بین زن و مرد باشد، چگونه باید قرار داد؟

ج. دفن اجساد به صورت دسته جمعی اشکال ندارد اگرچه در حال اختیار مکروه می باشد. و در هر صورت باید شرایط دفن (مثل رو به قبله بودن) در هر میتی به صورت جداگانه مراعات گردد و چینی خاصی شرط نیست و اختلاط هم اشکال ندارد.

دفن میت در زمین مجهول المالک

سؤال ۳۰. آیا دفن اموات در مکانهایی که قبلاً ملک کسی نبوده و اکنون نمی دانیم به ملکیت کسی درآمده یا نه،

جایز است یا خیر؟

ج. فی نفسه جایز است، البته اگر قانونی در این مورد باشد باید مراعات شود.

دفن اموات در شب

سؤال ۳۱. در شرایط بحرانی مانند زلزله، سیل و... میتوان اموات را شبانه دفن کرد یا خیر؟ در غیر این صورت حکم دفن اموات در شب چگونه است؟

ج. دفن اموات در شب، اشکال ندارد.

عدم دفن جسد، جهت کشف جرائم

سؤال ۳۲. آیا جهت کشف جرائم میتوان جسد مسلمان، اعم از بالغ، نابالغ و یا جنین را برای چندین روز متوالی نگه داشت؟

ج. نگهداری اجساد تا مادامی که هتک آنها محسوب نشود اشکال ندارد مگر این که به جهت یک ضرورت اجتناب ناپذیر، مجبور به نگهداری اجساد برای مدتی باشند.

دفن میت و مشخص نبودن قبله

سؤال ۳۳. اگر هنگام دفن، به جهت گرد و غبار غلیظ یا مه گرفتگی شدید مستمر، جهت قبله مشخص نباشد و تأخیر در دفن نیز به دلائلی ممکن نباشد، وظیفه چیست؟

ج. در فرض مذکور اگر با تأخیری که ضرر به میت و سایرین ندارد بتوان جهت قبله را مراعات نمود، باید تأخیر انداخت و گرنه به طرفی که گمان به قبله دارند دفن کنند.

جنازه ی میت در چاه

سؤال ۳۴. چنانچه شخص مسلمان یا غیر مسلمان در چاه سقوط کرده و مرده است و امکان خارج کردن او وجود ندارد حکم آن چیست؟ در صورتی که خارج کردن همراه با به خطر افتان جان امدادگران باشد یا باعث وارد آمدن ضرر و زیان به دیگران باشد، تکلیف چیست؟

ج. نسبت به غیر مسلمان وظیفه ای ندارید و نسبت به مسلمان با فرض عدم امکان خروج آن، در

همان چاه به حال خود رها می شود و چاه قبر او خواهد بود و اگر چاه ملک شخصی کسی نباشد و یا مالک آن به مسدود کردن آن راضی باشد، تعطیل کردن چاه و بستن آن واجب است.

عدم امکان خروج جسد از زیر آوار

سؤال ۳۵ . اگر به علت زلزله یا رانش زمین، فرد یا افرادی در زیر زمین قرار گیرند و فوت کنند و خارج کردن جسد یا اجساد ممکن نباشد، تکلیف چیست؟

ج. در فرض مذکور وظیفه ای وجود ندارد.

انداختن جسد در دریا

سؤال ۳۶ . در صورتی که در یکی از قایقها، لنجها یا کشتیهای بدون سردخانه یکی از مصدومین یا امدادگران در دریا فوت کند و به دلیل خرابی (قایق، لنج یا کشتی) یا بعد مسافت نتوانند جنازه را بر خشکی رسانند و از طرفی زیاد ماندن جنازه در قایق و کشتی نیز باعث اذیت و بیماری دیگران میگردد، در چنین صورتی وظیفه چیست؟

ج. اگر به علت خوف تباه شدن و یا مانع دیگری، رساندن او به خشکی ممکن نباشد و یا دشوار باشد باید غسل و کفن و حنوط شده و نماز بر او خوانده شود سپس او را در خم و مانند آن گذاشته و درب آن را محکم بسته و یا آن که وزنه ای از سنگ و مانند آن به پاهایش بسته و در دریا بیندازند و احتیاط مستحب آن است که در صورت امکان گذاشتن در خم و مانند آن را انتخاب کنند.